

69 | 163
aukción | tétel

PAÁL LÁSZLÓ (1846-1879)

Fontainebleau-i erdőrészt sziklával, 1876 körül
The Forest of Fontainebleau with Rocks, around 1876

Olaj, vászon | Oil on canvas, 73 x 92 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 20 000 000 Ft / 55 556 EUR
Becsérték: 30 000 000 – 40 000 000 Ft
Estimate: 83 333 – 111 111 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

■ egykor Francois Ganne barbizoni fogadós tulajdonában, majd
■ Bényi László gyűjteményében

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

■ Paál László. A természet katedrálisában. Bozsó gyűjtemény, Kecskemét, 2018

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

■ Bényi László: Paál László. Budapest, 1979, (43. kép)
■ Bényi László: Paál László. Budapest, 1983, (143. kép)
■ Paál László. A természet katedrálisában. Katalógus.
Bozsó gyűjtemény, Kecskemét, 2018, 25.

L. de Paál

1. Camille Corot: Egy festő a Fontainebleau erdőt festi, 1850-1855

2. Charles-Francois Daubigny: Az erdő, Musée d'Orsay, Párizs

„Művészete szorosan összefügg lelki életével, melynek minden hangulatát tolmácsolja, ezért oly egyéni, nemcsak felfogásban, hanem kifejezési eszközeinek megtalálásában is. A düsseldorfi vig gavallér, derült lelkű, önmagával harmóniában élő ember csupa szín, csupa változatosság a tónusban, csupa fénykeresés, napsugár imádás. A sötét kedélyű, önmagával viaskodó, tépelődő lelkű párisi művész víziója gyászba borul, a lány és gyöngéd szín-

harmóniák örökre eltűnedeznek. Erős zöld, haragos vörös, komor fekete, gyilkos rőt a kedvenc színei. Erőt, fenséget, haragot, zokogó bánatot akar most kifejezni. Lelke egész szenvedélyét nagy természetképekbe olvasta bele. És mindig az erdőt, melynek emléke épen maradt ifjúságából. Igaza van Ruskinnek: »Minden nagy festő csak abban nagy, a mikor azt fejezi ki, a mit kora ifjúságában látott és érzett«. Ez vonzotta Paál-t a fontainebleau-i erdő-

höz, beleérezte szíve csalódásait, végtelen bánatát, vesztett reményeit, mély, fönsségre törő költészetét. És kifejezte ezt eredeti eszközökkel, az ecsetkezelés mesteri használatával. [...] Ma – ha élne – egyike volna a világ legnagyobb mestereinek, de így is a mi legnagyobb tájképfestőnk.”¹

„Erőt, fenséget, haragot, zokogó bánatot akart kifejezni. Lelke néma haragját, a magába fojtott

szenvedélyt, a lelkét tépő keserveket, tehetetlen-ségének szívet tépő bánatos tudatát nagy természetképekbe olvasta bele. Hogy ezeket a hatásokat kifejezhesse, kereste az ennek megfelelő eszközöket. Széles, bátor, merész ecsettel dolgozott, kevés színnel, de pasztózosan, szinte semmit sem lazurozva, egymás fölé rakva a színeket, éles ellentétekkel, vakarva, simítva, karcolva, kenve, – ecsettel, késsel, kézzel, – a vernis-vel hígított bitumen-

alapot jól preparálva, száradás után grisaille-ben felrajzolva, hogy vízióját megértesse, csak azután rakva fel a lokális színeket. Plasztikai hatásra törekedve a fényellentéteket aprólékos gondnal tanulmányozta, éppen ebben rejlik ereje. Diaz-tól tanul legtöbbet a kezelésben, Rousseau-hoz áll legközelebb természetfelfogásban. Előbbtől tanulja meg a pasztózus kezelést, a festőknek egymásra rakását, mellyel csodás fényfolthatásait hozzák ki, az ár-

nyékok lecsiszolását, mellyel a levegő vibrációjának illúzióját keltik fel. Utóbbi szereti az egyszerűséget, a természet széles felfogását, a nagy érzéseket, melyek önmagukért beszélnek, azt a mély költői érzést, mely természetképeikből felénk árad. De azért Paál sem Diaz, sem Dupré, sem Rousseau. Szenvedélyes, tüzes, sírvavigadó magyar lelkét fejezte ki a fontainebleau-i erdőből vett motívumaiban is.”²

1 Lázár Béla: Paál László művei. Előszó a Nemzeti Szalonban megrendezett kiállítás katalógusához, Budapest, 1902
2 Lázár Béla: Egy és más Paál Lászlóról. Művészet, 1. évf. 1902, 318.